

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI.410.009.03.2015
P/15/080

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/080 – System szczepień ochronnych dzieci.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2011 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontrolerzy	1. Marzena Baradziej, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93154 z dnia 3 sierpnia 2015 r. 2. Joanna Witkowska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 97114 z dnia 10 września 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	„Przychodnia Zdrowie” Lekarze - Renata Sławińska-Szczygieł, Dorota Melon-Gryczko spółka partnerska, ul. 1 Maja 55, 26-110 Skarżysko-Kamienna (dalej: Przychodnia Zdrowie, Przychodnia).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Renata Sławińska-Szczygieł, Dorota Melon-Gryczko, partnerzy spółki partnerskiej (dowód: akta kontroli str. 5-19)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

W Przychodni Zdrowie przestrzegano standardów i procedur dotyczących obowiązkowych szczepień ochronnych, a szczepienia poprzedzono badaniem kwalifikacyjnym, dbając o bezpieczeństwo ich wykonywania. Zapewniono także warunki niezbędne do prawidłowej i bezpiecznej realizacji szczepień ochronnych. Pomieszczenie przeznaczone do ich wykonywania było odpowiednio wyposażone, funkcjonalnie połączone z gabinetem zabiegowym i gabinetem pediatrycznym. Preparaty szczepionkowe przechowywane były w przeznaczonym wyłącznie do tego celu urządzeniu chłodniczym wyposażonym w system pomiaru temperatury, którą sprawdzano dwa razy dziennie, jednak przechowywanie części preparatów szczepionkowych na drzwiach urządzenia chłodniczego, narażało je na duże wahania temperatury i było niezgodne z komunikatem dotyczącym sposobu przechowywania szczepionek zamieszczonym na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia.

Spośród 489 pacjentów zadeklarowanych do jednego z lekarzy POZ, w Przychodni, w dniu rozpoczęcia kontroli przechowywano 456 kart uodpornienia. Z pozostałych 33 kart: w pięciu przypadkach brak karty był uzasadniony, 12 kart pozyskano w trakcie kontroli NIK. Przychodnia nie posiadała wiedzy o stanie zaszczepienia 16 pacjentów, co stanowiło 6% zadeklarowanych pacjentów, według stanu na dzień 20 sierpnia 2015 r.

Osoby nierealizujące szczepień przez okres powyżej sześciu miesięcy w Przychodni Zdrowie stanowiły 4,6% pacjentów (w odniesieniu do 100% posiadanych na dzień 20 sierpnia 2015 r. przez Przychodnię Zdrowie kart uodpornienia). Przyjętą w Przychodni Zdrowie praktyką było telefoniczne wzywanie do wykonywania szczepień oraz ustne informacje o zbliżających się terminach, a także wezwania wysyłane listem zwykłym, bez potwierdzenia odbioru. Mimo dobrej znajomości lokalnego środowiska i ułatwionego kontaktu z podopiecznymi, w ocenie NIK przyjęty sposób informowania i wzywania nie był

---

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową.

wystarczający w odniesieniu do osób długotrwale nierealizujących szczepień i osób, z którymi kontakt był utrudniony, nie pozwalał bowiem na weryfikację i monitorowanie terminowości wykonania tego obowiązku. Ponadto fakt uchylania się i odmowy wykonania szczepień przez rodziców trzech pacjentów udokumentowano poprzez pozyskanie stosownych oświadczeń dopiero w trakcie kontroli NIK.

Przychodnia Zdrowie nie przekazywała w kwartalnych sprawozdaniach z realizacji szczepień ochronnych kierowanych do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skarżysku-Kamiennej (dalej: PSSE) informacji o liczbie osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych oraz wykazu tych osób, mimo, iż jak wynika z wyjaśnień, osoby te, mimo kierowanych wezwań nie stawiały się na szczepienia. Nie informowano także o osobach, od których nie było możliwe wyegzekwowanie karty uodpornienia i w związku z tym brak było wiedzy o stanie ich zaszczepienia, ani o osobach, z którymi nawiązanie kontaktu nie było możliwe.

W Przychodni Zdrowie, personel pielęgniarski posiadający wymagane wykształcenie i kwalifikacje prowadził działalność edukacyjną i profilaktyczną w zakresie obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Standardy bezpieczeństwa w zakresie szczepień ochronnych

Opis stanu faktycznego

W Przychodni Zdrowie przestrzegano zasad określonych w komunikacie Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie Programu Szczepień Ochronnych², dotyczących zachowywania co najmniej czterotygodniowego odstępu między podaniem różnych szczepionek zawierających żywe drobnoustroje. Odstępy między kolejnymi dawkami tej samej szczepionki były adekwatne do wskazań producentów.

Szczepienia dzieci rozpoczynających naukę w szkole wykonywano przez okres całego roku. Spośród 21 pacjentów urodzonych w 2009 r., szczepienia w 6 roku życia w Przychodni Zdrowie, zgodnie z terminem określonym w kalendarzu szczepień przyjęło 14 pacjentów, w tym w okresie jesiennym 2014 r. – jedna osoba. W kontrolowanym okresie, spośród 66 osób zaszczepionych terminowo przeciwko odrze, śwince i różyczce w 10 roku życia, w okresie jesiennym zaszczepiono 12 pacjentów. (dowód: akta kontroli str. 20-79)

Renata Sławińska-Szczygieł i Dorota Melon-Gryczko, lekarze POZ i jednocześnie partnerzy spółki partnerskiej prowadzące Przychodnię wyjaśniły, że powodem wykonywania szczepień bez względu na porę roku były choroby będące przeciwwskazaniem do szczepień oraz fakt, iż rodzice dziecka nie zgłaszali się do szczepienia w terminie. (dowód: akta kontroli str. 164)

Partnerzy spółki partnerskiej wprowadzili do stosowania w Przychodni procedurę mycia i dezynfekcji lodówek oraz procedurę postępowania ze szczepionkami na wypadek awarii prądu lub urządzeń chłodniczych. Procedury te podlegały cyklicznemu przeglądowi w celu ich ewentualnej aktualizacji co sześć miesięcy. Ponadto, w trakcie kontroli NIK, opracowano procedurę przechowywania szczepionek, przestrzegania podstawowych zasad wykonywania szczepień ochronnych, procedurę transportu szczepionek oraz procedurę mycia i dezynfekcji urządzenia chłodniczego do przechowywania preparatów szczepionkowych. Nie opracowano procedur dotyczących przeprowadzania badań kwalifikacyjnych. W Przychodni obowiązywały także procedury o charakterze ogólnym, w tym: *ogólny plan higieny, procedura dezynfekcji powierzchni skażonych materiałem organicznym, procedura postępowania z odpadami medycznymi, procedura dezynfekcji małych i trudno dostępnych powierzchni, procedura otwierania opakowań sterylnych*. (dowód: akta kontroli str. 80-89)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

² Dz. Urz. MZ z 2015 r., poz. 14, dalej: komunikat GIS w sprawie programu szczepień ochronnych.

Uwaga
dotycząca
badanej
działalności

NIK zwraca uwagę, że opracowana w trakcie kontroli *Procedura przestrzegania podstawowych zasad wykonywania szczepień ochronnych*, w punkcie 7. dotyczącym adnotacji o wykonanym szczepieniu dokonywanej w karcie uodpornienia określa ograniczony zakres danych podlegających wpisowi do karty.

2. Realizacja zadań związanych z systemem obowiązkowych szczepień ochronnych

Opis stanu
faktycznego

2.1. Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych dzieci

Na dzień 30 czerwca 2015 r. do lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej (dalej: POZ) w Przychodni Zdrowie zadeklarowanych było 769 pacjentów podlegających obowiązkowym szczepieniom ochronnym. Badaniem objęto 100% populacji zadeklarowanej do jednego z lekarzy, tj. 489 pacjentów. (dowód: akta kontroli str. 90, 101)

Spośród 489 zadeklarowanych pacjentów, Przychodnia Zdrowie w dniu rozpoczęcia kontroli przechowywała 456 kart uodpornień. Brak pięciu kart wynikał z następujących przyczyn: dwóch pacjentów przebywało na stałe za granicą, jednej osobie wydano kartę uodpornienia za pokwitowaniem, po wykonaniu kompletu szczepień. Jednej osobie wydano kartę w związku z deklarowaną zmianą świadczeniodawcy, a rodzic jednego z pacjentów dokonał zmiany świadczeniodawcy w trakcie kontroli NIK. Ponadto w trakcie kontroli NIK pozyskano informację o stanie zaszczepienia 12 pacjentów. Na dzień 20 sierpnia 2015 r., Przychodnia nie posiadała kart uodpornień 16 pacjentów w wieku szkolnym, którzy podlegali obowiązkowym szczepieniom ochronnym. (dowód: akta kontroli str. 101)

W latach 2011-2015 (do dnia 20 sierpnia) 52 pacjentów nie zrealizowało wybranych obowiązkowych szczepień ochronnych w Przychodni. Brak szczepień u 10 pacjentów był uzasadniony³. U kolejnych pięciu pacjentów, jak wynika z informacji przekazanej przez lekarza POZ i indywidualnej dokumentacji medycznej, wystąpiły przeciwwskazania do zaszczepienia. Ponadto 15 pacjentów zaszczepiono w trakcie kontroli NIK, przy czym:

- u pięciu z nich opóźnienie szczepienia wyniosło od jednego do pięciu miesięcy,
- w przypadku dziesięciu, opóźnienie w stosunku do terminu wynikającego z kalendarza szczepień przekroczyło okres jednego roku (wynosiło od 13 miesięcy do 3 lat i siedmiu miesięcy) i związane było z niezgłaszaniem się do szczepienia.

Spośród pozostałych 22 pacjentów, którzy nie zrealizowali obowiązku szczepień ochronnych:

- trzech, w trakcie kontroli złożyło oświadczenia, odmawiając zaszczepienia dziecka (od szczepienia uchylają się od sześciu miesięcy do pięciu lat),
- z trzema rodzicami nawiązanie kontaktu, ze względu na zmianę adresu jest niemożliwe,
- pozostali nie zgłaszali się do szczepienia (dla dziesięciu pacjentów opóźnienie w stosunku do kalendarza szczepień nie przekroczyło sześciu miesięcy, zaś sześciu unika szczepienia długotrwale - przez okres od siedmiu miesięcy do trzech lat).

Łącznie 19 pacjentów długotrwale unikało obowiązkowych szczepień ochronnych. Osoby te, jak wynika z wyjaśnień pielęgniarki [...]⁴, wzywano do wykonania szczepień, lecz obowiązku tego nie dopełniły. Ponadto, z trzema rodzicami, nawiązanie kontaktu w celu zaszczepienia dziecka nie było możliwe. (dowód: akta kontroli str. 21-79, 165-182, 189, 318-361) Brak szczepienia u ww. 22 pacjentów (tj. 4,6% w odniesieniu do 100% posiadanych przez

³ Wynikał z następujących przyczyn: troje dzieci na stałe przebywa za granicą, w jednym przypadku Przychodnia Zdrowie systematycznie i zgodnie z zaleceniami producentów szczepionek uzupełnia zaległości w szczepieniach, które powstały w innej przychodni. Brak jednego szczepienia, które winno zostać zrealizowane przez innego świadczeniodawcę zostanie wyjaśniony w PSSE. W dwóch przypadkach Przychodnia nie dysponowała kartami uodpornień i nie posiadała wiedzy o stanie zaszczepienia tych pacjentów, dwóch pacjentów nie zaszczepiono ze względu na brak szczepionki DTPa. Ponadto jedno dziecko, które obecnie przebywa w rodzinie zastępczej posiada ustalony termin szczepienia.

⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2135 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

Przychodnię Zdrowie kart uodpornienia) nie znajdował uzasadnienia w dokumentacji medycznej lub innych obiektywnych przesłankach. Osoby te, jak wyjaśniła [...] ⁵, pielęgniarka odpowiedzialna za wykonywanie szczepień ochronnych informowała drogą telefoniczną oraz wysyłała wezwania listem zwykłym (bez potwierdzenia odbioru), jednak nie zgłosiły się na szczepienie lub nie można było nawiązać z nimi kontaktu. (dowód: akta kontroli str. 101-104, 189)

Karty uodpornienia, zgodnie z § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych, przechowywano według daty urodzenia dziecka, co umożliwiało wyszukiwanie osób podlegających obowiązkowym szczepieniom ochronnym. Oceny realizacji terminowości szczepień (zgodnie z kalendarzem szczepień) dokonywały dwie pielęgniarki, którym zadania te powierzono w zakresach czynności. W dokumentacji medycznej nie były wpisywane informacje o upływie terminu szczepienia. (dowód: akta kontroli str. 105-110, 120)

Oceny realizacji szczepień dokonywali także lekarze POZ podczas badań w dziewiątym, w 12 miesiącu życia dziecka, drugim roku oraz w czasie rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego. Osoba wykonująca szczepienie w karcie uodpornienia odnotowywała datę szczepienia, nazwę szczepionki i numer serii, miejsce iniekcji oraz składała swój podpis. (dowód: akta kontroli str. 20-79, 91-100, 105-110, 116)

W objętej badaniem populacji, w kontrolowanym okresie stwierdzono trzy przypadki odmowy wykonania obowiązku szczepień ochronnych, udokumentowane w trakcie kontroli NIK. Oświadczenia rodziców zamieszczono w dokumentacji medycznej pacjenta. (dowód: akta kontroli str. 105-110)

Z udzielonych przez [...] ⁶, pielęgniarkę odpowiedzialną za prowadzenie dokumentacji w zakresie wykonywanych szczepień ochronnych wyjaśnien wynika, że informowała opiekuna o braku podstaw do odmowy i ewentualnych konsekwencjach z nią związanych. Fakt ten nie został jednak udokumentowany. (dowód: akta kontroli str. 114-116)

Najliczniejszą grupę spośród 52 osób nierealizujących wybranych szczepień ochronnych (tj. 31%) stanowili pacjenci, którzy nie zrealizowali szczepienia przypadającego w 14 roku życia, tj. błonica, tężec, krztusiec – druga dawka przypominająca. Renata Sławińska-Szczygieł i Dorota Melon-Gryczko, lekarze POZ i jednocześnie partnerzy spółki partnerskiej prowadzący Przychodnię wśród najczęstszych przyczyn nierealizowania szczepień wymieniły chorobę dziecka, niezgłaszanie się z dzieckiem w terminie oraz brak kontaktu z rodzicem lub opiekunem. (dowód: akta kontroli str. 101-104, 164)

W okresie objętym kontrolą (do 20 sierpnia 2015 r.) nie zrealizowano łącznie 95 szczepień ochronnych (tj. 10,9% wszystkich szczepień, które powinny zostać wykonane) w tym: jednego przypadającego w 2 miesiącu życia ⁷, trzech – w 3-4 miesiącu ⁸, sześciu w 5-6 miesiącu życia ⁹, dwóch szczepień w 7 miesiącu życia ¹⁰, czterech przypadających w 13-14 miesiącu życia ¹¹, 24 przypadających w 16-18 miesiącu życia ¹², 21 w 6 roku życia ¹³,

---

⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2135 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2135 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

⁷ WZW B II dawka.

⁸ DTP II, Polio I i Hib II dawka – po jednym szczepieniu.

⁹ Po dwa szczepienia przeciwko DTP, Polio i Hib.

¹⁰ WZW B – III dawka.

¹¹ Odra, Świnka, Różyczka.

¹² Po dziewięć szczepień przeciwko DTP i Polio oraz sześć przeciwko Hib.

¹³ DTPa – 10 szczepień, Polio I dawka przypominająca – 11 szczepień.

dziewięciu w 10 roku życia¹⁴, 16 przypadających w 14 roku życia¹⁵ i dziewięciu szczepień w 19 roku życia¹⁶. (dowód: akta kontroli str. 101-104)

W przypadku zbliżającego się terminu obowiązkowego szczepienia ochronnego, jak wynika z wyjaśnień [...] ¹⁷, pielęgniarki odpowiedzialnej za terminowość szczepień, telefonicznie informowano o obowiązku zgłoszenia się do Przychodni. Ponadto na tablicy informacyjnej zamieszczano wykaz roczników podlegających szczepieniom. W przypadku niezgłoszenia dziecka do szczepienia w terminie, jak wynika z wyjaśnień [...] ¹⁸, przyjętą w Przychodni Zdrowie praktyką były wezwania kierowane do opiekunów drogą telefoniczną. W przypadku braku reakcji, kierowano pisemne wezwanie do stawienia się z dzieckiem na szczepienie listem zwykłym, bez potwierdzenia odbioru. Fakt wezwania opiekuna do wykonania szczepienia u dziecka nie był w żaden sposób dokumentowany. [...] ¹⁹ wyjaśniła, że ze względu na kilkunastoletni staż pracy w tej samej przychodni, zna rodziców dzieci zadeklarowanych do Przychodni. (dowód: akta kontroli str. 111-116)

Badanie dokumentacji medycznej 39 pacjentów (tj. 75%) wybranych losowo spośród 52, którzy nie zrealizowali obowiązku poddania się wybranym szczepieniom ochronnym wykazało, że w karcie zdrowia dziecka nie zawierano zapisów dotyczących terminów odroczeń wykonania obowiązku szczepień. Szczepienia nie były jednak wykonywane w sytuacji stwierdzenia choroby dziecka, lub kontaktu z chorobą zakaźną. Przesunięcia w realizacji kalendarza szczepień były uzasadnione stanem zdrowia w pięciu przypadkach. Ponadto 14 pacjentów zostało skierowanych przez lekarza POZ do konsultacji specjalistycznej, przy czym, jak wyjaśniły Renata Sławińska-Szczygieł i Dorota Melon-Gryczko, lekarze POZ, nie zawsze choroby będące powodem skierowania do lekarza specjalisty wiązały się ze schorzeniem będącym powodem odstępstwa od szczepień. *Ww. wyjaśniły ponadto: jeżeli w otrzymanym zaświadczeniu (...) nie pojawia się informacja o przeciwwskazaniach do szczepienia, dziecko jest szczepione zgodnie z kalendarzem szczepień.* Informacji z odniesieniem się specjalisty do kwestii szczepień nie stwierdzono w dokumentacji żadnego spośród 39 pacjentów. (dowód: akta kontroli str. 105-110,163)

Z wyjaśnień pielęgniarki [...] ²⁰ wynika ponadto, że pacjenci kierowani do poradni specjalistycznej nie przekazywali informacji zwrotnej o wyniku konsultacji. Brak tej informacji spowodowany jest także faktem długiego oczekiwania na konsultację u specjalisty. (dowód: akta kontroli str. 115, 163)

2.2. Szczepionki wykorzystane do realizacji obowiązku szczepień ochronnych

W latach 2011-2015 (do 20 sierpnia) w Przychodni Zdrowie wykonywano obowiązkowe szczepienia ochronne przy użyciu niefinansowanej przez Ministerstwo Zdrowia skojarzonej szczepionki Infanrix IPV+HIB (5 w 1) przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, polio i HIB oraz skojarzonej szczepionki Infanrix hexa (6 w 1). Koszt zakupu tych szczepionek ponosili

---

¹⁴ Odra, Świnka, Różyczka – dawka przypominająca.

¹⁵ Td II dawka przypominająca.

¹⁶ Td III dawka przypominająca.

¹⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2135 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2135 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2135 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

²⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2135 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

opiekunowie prawni szczepionych dzieci, a zakupu dokonywano w Przychodni Zdrowie. Łącznie wykonano 128 szczepień (16,5% łącznej liczby szczepień wykonanych w Przychodni w kontrolowanym okresie) szczepionkami zakupionymi przez rodziców. Nie stwierdzono przypadków wykonywania szczepień szczepionkami dostarczonymi przez opiekunów dzieci. (dowód: akta kontroli str. 20-79, 116)

Jak wynika z wyjaśnień Renaty Sławińskiej-Szczygieł, powodem wyboru szczepionek innych niż finansowane przez Ministra Zdrowia przez rodziców/opiekunów dzieci było dokonywanie jednej zamiast kilku iniekcji podczas podawania szczepionki. (dowód: akta kontroli str. 188)

Świadczeniodawca nie wykonywał szczepień ochronnych u świadczeniobiorców nad którymi nie sprawował opieki profilaktycznej. (dowód: akta kontroli str. 20-79, 116)

Spośród ogółu pacjentów zadeklarowanych do lekarza POZ w Przychodni Zdrowie, do dnia 15 września 2015 r. dziewięciu zgłosiło zmianę podmiotu leczniczego. W ośmiu przypadkach kartę uodpornienia wydano rodzicowi dziecka za pokwitowaniem, na jego prośbę, a w jednym przypadku przesłano ją pocztą za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. (dowód: akta kontroli str. 133)

Przychodnia nie otrzymała 16 kart uodpornienia nowych pacjentów wskazujących jakie szczepienia zostały wykonane. Spośród ww. pacjentów zadeklarowanych do lekarza POZ, o stanie zaszczepienia których Przychodnia Zdrowie do dnia 20 sierpnia 2015 r. nie posiadała wiedzy, dwóch złożyło deklaracje w 2015 r., po pięciu w 2013 i 2014 r. oraz czterech w latach wcześniejszych. Nie występowało do poprzedniego świadczeniodawcy o przekazanie karty, były to bowiem dzieci w wieku szkolnym, którym placówka oświatowa przekazała karty uodpornienia do rąk własnych. (dowód: akta kontroli str. 20-79, 101-102)

2.3. Realizacja zalecanych szczepień ochronnych

Świadczeniodawca wykonywał zalecane szczepienia ochronne w niewielkim zakresie. Łącznie, w kontrolowanym okresie zaszczepiono 14 osób, w tym po jednej osobie przeciwko ospie wietrznej i pneumokokom oraz 12 pacjentów przeciwko meningokokom. Szczepienia przeciwko meningokokom sfinansowane zostały w 2011 r. z budżetu gminy Skarżysko-Kamienna i dedykowane były dzieciom urodzonym w 2001 roku, zamieszkałym na stałe na terenie Skarżyska-Kamiennej. Pozostałe szczepionki zostały zakupione przez opiekunów dzieci. (dowód: akta kontroli str. 21-79, 116-117)

2.4. Prowadzenie badań kwalifikacyjnych

W trakcie kontroli przeprowadzono badanie dokumentacji dotyczącej szczepień 50 pacjentów. Spośród 50 badanych pacjentów 29 od początku było zadeklarowanych do Przychodni Zdrowie, w 10 przypadkach pacjenci przeszli do przychodni z częścią szczepień wykonanych przez inne przychodnie, a 11 pacjentów wszystkie szczepienia miało wykonane w innych przychodniach. Przychodnia Zdrowie posiadała pełną informację na temat wykonanych wcześniej szczepień ochronnych przez inne przychodnie, dane w tym zakresie odnotowywane były w kartach uodpornienia sporządzonych w innych ośrodkach zdrowia, w których dziecko było poprzednio szczepione, w jednym przypadku była to informacja od lekarza załączona do karty zdrowia dziecka.

Badanie wykazało, że: wykonanie wszystkich szczepień ochronnych (obowiązkowych i zalecanych) poprzedzone było przeprowadzeniem lekarskich badań kwalifikacyjnych, o którym mowa w art. 17 ust. 2 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi²¹ (dalej: ustawa o zapobieganiu), fakt przeprowadzenia badania był odnotowany w karcie zdrowia dziecka; wszystkie szczepienia wykonane były bezpośrednio po lekarskim badaniu kwalifikacyjnym zgodnie z art. 17 ust. 3 ww. ustawy. W karcie zdrowia dziecka zapisywano datę wykonania badania oraz, w zależności od lekarza przeprowadzającego badanie – odnotowywano wagę i długość ciała dziecka, informację o przeprowadzeniu badania fizykalnego lub zawierano wyłącznie zapis, iż dziecko może

²¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 947 ze zm.

zostać szczepione. Pielęgniarki odnotowywały w karcie zaordynowany rodzaj szczepionki wraz z numerem serii. W dokumentacji medycznej nie odnotowywano natomiast informacji o zakresie prowadzonych w Przychodni Zdrowie badań. Z udzielonych wyjaśnień wynika, że badanie kwalifikacyjne polegało na badaniu podmiotowym (wywiad o stanie zdrowia dziecka) oraz przedmiotowym (tj. oglądanie, dotykanie, opukiwanie, osłuchiwanie, w którym ocenia się m.in. stan ogólny, budowę ciała, rozwój somatyczny i psychoruchowy). W sytuacji stwierdzenia odchyleń, stanowi to przeciwwskazanie do szczepienia. Z wyjaśnień Renaty Sławińskiej-Szczygieł i Doroty Melon-Gryczko wynika, że brak pełnego wpisu w dokumentacji medycznej wynika z ograniczeń czasowych, planuje się wprowadzenie gotowych druków badania przed szczepieniem. (dowód: akta kontroli str. 136-146, 158-159)

Badanie kart uodpornień pacjentów zadeklarowanych do jednego z lekarzy POZ wykazało, że 27% szczepień w Przychodni Zdrowie w latach 2011-2015 (do dnia badania) wykonano po terminie wynikającym z kalendarza szczepień, w tym:

- dla 15% szczepień opóźnienie wynosiło od jednego do sześciu miesięcy,
- dla 5% opóźnienie wynosiło od 6-9 miesięcy;
- dla 2% opóźnienie wynosiło od 9-12 miesięcy;
- dla 3% opóźnienie wynosiło od 1 roku do dwóch lat;
- dla 2% opóźnienie wynosiło pow. 2 lat .

Szczepieniem najczęściej realizowanym z opóźnieniem było szczepienie przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi oraz polio – dawka przypominająca w szóstym roku życia (dowód: akta kontroli str. 20-79,121-122)

Renata Sławińska-Szczygieł i Dorota Melon-Gryczko, lekarze POZ wyjaśniły, że przyczyną nieterminowego szczepienia dzieci w przypadkach przesunięcia terminu o okres do sześciu miesięcy była duża zachorowalność dzieci i oddalanie szczepień przez rodziców, ze względu na infekcje rodzeństwa. Powodami znacznych opóźnień (tj. od pół roku do pięciu lat) w stosunku do kalendarza szczepień, były: migracja ludności oraz uchylanie się rodziców lub opiekunów prawnych od obowiązku poddania dziecka szczepieniom ochronnym. (dowód: akta kontroli str. 164)

2.5. Wyposażenie gabinetu i kwalifikacje personelu

W latach 2011-2015 (do dnia zakończenia kontroli) przeprowadzaniem szczepień ochronnych zajmowały się dwie pielęgniarki posiadające niezbędne kwalifikacje w tym zakresie. (dowód: akta kontroli str. 123-124)

Punkt szczepień, zintegrowany funkcjonalnie z gabinetem zabiegowym był prawidłowo wyposażony. Zgodnie z harmonogramem i informacją zamieszczoną na drzwiach gabinetu, dla celów szczepień, punkt dostępny był trzy razy w tygodniu, w tym poniedziałki i czwartki do godziny 16.00. Ze względu na brak możliwości wydzielenia gabinetu dziecka zdrowego i chorego, opracowany harmonogram pracy zabezpieczał dzieci zgłaszające się na szczepienia od kontaktu z chorymi. (dowód: akta kontroli str. 125-130, 158)

Szczepionki przechowywano w urządzeniu chłodniczym przeznaczonym wyłącznie do tego celu, wyposażonym w urządzenie do pomiaru temperatury oraz system alarmujący o czasowym braku prądu. Temperatura monitorowana była dwa razy dziennie, a pomiar odnotowywano w prowadzonym rejestrze. Szczepionki przechowywano w oryginalnych opakowaniach zbiorczych, posegregowane według terminów ważności. (dowód: akta kontroli str. 20-79, 129-130)

2.6. Niepożądane odczyny poszczepienne

Zgodnie z zapisami dokumentacji medycznej 50 pacjentów (karta uodpornienia i karta zdrowia dziecka), w Przychodni Zdrowie nie odnotowano informacji o wystąpieniu niepożądanego odczynu poszczepiennego. (dowód: akta kontroli str.136-146)

W ocenie lekarzy POZ, system zgłaszania NOP jest odpowiedni. (dowód: akta kontroli str. 188)

2.7. Sprawozdawczość z przeprowadzonych szczepień ochronnych

Przychodnia Zdrowie w latach 2011-2015 (I-II kwartał) sporządziła 18 kwartalnych sprawozdań z obowiązkowych szczepień ochronnych według informacji zawartych w kartach uodpornienia przechowywanych przez składającego sprawozdania. Zgodnie z §13 rozporządzenia w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych, kwartalne sprawozdanie z przeprowadzonych obowiązkowych szczepień ochronnych (...) jest sporządzane i przekazywane przez osoby przeprowadzające obowiązkowe szczepienia ochronne państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu, w terminie 7 dni po zakończeniu kwartału, za pomocą środków komunikacji elektronicznej albo listem poleconym. W dokumentacji brak jest potwierdzenia przekazania sprawozdań do PSSE w sposób określony w ww. rozporządzeniu. Z wyjaśnień [...] ²², pielęgniarki odpowiedzialnej za sporządzanie sprawozdań wynika, że doręczając je osobiście do PSSE, nie prosiła o potwierdzenie ich złożenia, gdyż nikt tego od niej nie wymagał. (dowód: akta kontroli str. 165-182)

W Przychodni Zdrowie nie sporządzano półrocznych sprawozdań o osobach uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych. (dowód: akta kontroli, str. 154)

Nie wdrożono także systemu ewidencji elektronicznej udzielonych świadczeń. Sprawozdawczość sporządzana była odręcznie na podstawie przechowywanych kart uodpornienia. (dowód: akta kontroli str. 134, 165-182)

2.8. Kontrole Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Skarżysku-Kamiennej

W latach 2011-2015 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Skarżysku-Kamiennej przeprowadził pięć kompleksowych kontroli w zakresie dezynfekcji, sterylizacji, postępowania z odpadami medycznymi i komunalnym, procedur profilaktycznych w zakresie szczepień ochronnych i wymaganej dokumentacji, gospodarki preparatami szczepionkowymi, stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczenia i zgłaszalności chorób zakaźnych. W kontrolach nie stwierdzono nieprawidłowości i nie wydawano zaleceń. (dowód: akta kontroli str. 135)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Świadczeniodawca, w dniu rozpoczęcia kontroli nie posiadał wiedzy o stanie zaszczepienia i nie nadzorował terminowości wykonywania szczepień ochronnych w odniesieniu do 28 spośród 489 pacjentów zadeklarowanych na dzień 30 czerwca 2015 r. do lekarza POZ (tj. 5,7%). Przychodnia nie prowadziła dla nich kart uodpornień i nie przechowywała odpisów z dokumentacji medycznej, czym naruszono art. 17 ust. 8 pkt 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu, który stanowi: *Osoby przeprowadzające szczepienia ochronne: prowadzą dokumentację medyczną dotyczącą obowiązkowych szczepień ochronnych, w tym przechowują karty uodpornienia oraz dokonują wpisów potwierdzających wykonanie szczepienia.* W konsekwencji, nie było możliwe sporządzenie rzetelnego sprawozdania ze stanu zaszczepienia osób objętych profilaktyczną opieką zdrowotną. Sprawozdanie to sporządza się na podstawie posiadanych kart uodpornienia, zaś wskazane w nim dane nie odnosiły się do całej populacji zadeklarowanej do świadczeniodawcy podlegającej obowiązkowi szczepień ochronnych. (dowód: akta kontroli, str. 21-79, 101-102)

Informację o stanie zaszczepienia 12 z ww. 28 pacjentów, pozyskano w trakcie kontroli NIK, co pozwoliło na ustalenie, że dwóch z nich posiada dwa zaległe obowiązkowe szczepienia ochronne. Z wyjaśnień [...] ²³, pielęgniarki odpowiedzialnej za przeprowadzanie szczepień wynika, że podejmowała działania w stosunku do pacjentów, których kart nie posiadała, a

²² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2135 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

²³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2135 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

którzy stawili się w Przychodni i monitorowała doręczenie tej dokumentacji podczas kolejnej wizyty. Nie miała natomiast możliwości wyegzekwowania karty uodpornienia w sytuacji gdy zadeklarowany pacjent nie stawiał się w przychodni. Renata Sławińska-Szczygieł i Dorota Melon-Gryczko, lekarze POZ i partnerzy spółki partnerskiej wyjaśniły, że brak kart dotyczy głównie dzieci, którym szkoła przekazała karty uodpornienia. Świadczeniobiorcy mieli przekazać karty do zadeklarowanej przychodni, jednak dokumentacja nie została doręczona, zatem nadzór terminowości szczepień w tej sytuacji nie był możliwy. Faktu tego Przychodnia Zdrowie nie zgłosiła do PSSE. (dowód: akta kontroli, str. 101-104, 154-155, 160-164)

2. W dniu 7 sierpnia 2015 r. szczepionki MMR Vax Pro oraz Prevenar 13 przechowywane były na drzwiach urządzenia chłodniczego, tj. w miejscu narażonym na największe wahania temperatury. Zgodnie z komunikatem dotyczącym sposobu przechowywania szczepionek zamieszczonym na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia, taki sposób ich przechowywania był niewłaściwy. Nieprawidłowość została usunięta w trakcie kontroli NIK. (dowód: akta kontroli str. 129-132)

3. Renata Sławińska- Szczygieł i Dorota Melon Gryczko wyjaśniły, że szczepionki te na drzwiach lodówki przechowywano chwilowo. Ze względu na dużą ilość szczepionek, były one segregowane według terminów ważności. (dowód: akta kontroli str. 160)

4. Dokumentacja medyczna w zakresie wykonywanych szczepień prowadzona była niezgodnie z § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych²⁴, który stanowi, że *informacje na temat przeprowadzonych obowiązkowych szczepień ochronnych wykonanych od dnia urodzenia są dokumentowane w: karcie uodpornienia, której wzór jest określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia; (...) dokumentacji medycznej, o której mowa w przepisach o rodzajach i zakresie dokumentacji medycznej oraz sposobie jej przetwarzania.*

Analiza 473 przechowywanych na dzień 20 sierpnia 2015 r. kart uodpornienia wykazała, że nie zamieszczano w nich informacji dotyczących daty wezwania do szczepienia i stwierdzonych przeciwwskazań wraz z datą ich ustania. (dowód: akta kontroli, str. 21-79).

Z wyjaśnień Renaty Sławińskiej-Szczygieł i Doroty Melon-Gryczko, lekarzy POZ wynika, że nie odnotowano daty wezwań w kartach uodpornienia z uwagi na fakt, iż pacjentów wzywano drogą telefoniczną, a korespondencję wysyłało listem zwykłym, bez potwierdzenia odbioru. Informacje o przeciwwskazaniach do wykonania szczepień zamieszczano natomiast w karcie historii choroby dziecka. (dowód: akta kontroli, str. 163-164)

Badanie dokumentacji medycznej 50 pacjentów potwierdziło, iż w dokumentacji pacjentów zamieszczono informacje o stwierdzonych przeciwwskazaniach do wykonania szczepienia w dniu badania kwalifikacyjnego. Z wyjaśnień udzielonych przez [...] ²⁵, pielęgniarkę odpowiedzialną za prowadzenie dokumentacji dotyczącej szczepień ochronnych wynika, że planowany termin szczepień wpisywano wyłącznie do książeczki zdrowia dziecka. (dowód: akta kontroli, str. 136-146)

W ocenie NIK, wszystkie te informacje powinny jednak znajdować odzwierciedlenie również w karcie uodpornienia, która w sytuacji migracji pacjenta do innej przychodni przekazywana jest do kolejnego świadczeniodawcy.

5. W kwartalnych sprawozdaniach z obowiązkowych szczepień ochronnych według informacji zawartych w kartach uodpornienia przechowywanych przez składającego sprawozdania w latach 2011-2015 (I-II kwartał) nie wpisywano liczby osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych oraz nie dołączano imiennego wykazu tych

---

²⁴ Dz. U. Nr. 182, poz. 1086 ze zm., dalej: rozporządzenie w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych.

²⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2135 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

osób²⁶, pomimo, że w grupie 52 pacjentów zadeklarowanych do lekarza POZ, którym na dzień 20 sierpnia nie wykonano wszystkich obowiązkowych szczepień, 19 świadczeniobiorców unikało obowiązkowych szczepień przez okres od 7 miesięcy do pięciu lat, w tym 10 z nich (którzy unikali szczepień przez okres od 13 miesięcy do 3 lat i nie zgłaszali się do szczepienia), zaszczepiono dopiero w trakcie kontroli NIK. Spośród pozostałych dziewięciu osób – trzy złożyły oświadczenia, odmawiając zaszczepienia dziecka. Ww. 19 pacjentów, jak wynika z wyjaśnień pielęgniarki [...] ²⁷, wzywano do wykonania szczepień, lecz obowiązku tego nie dopełnili. (dowód: akta kontroli str. 318-361, 165-182)

Stosownie do art. 17 ust. 8 pkt 2 ustawy o zapobieganiu, osoby przeprowadzające szczepienia ochronne sporządzają sprawozdania z przeprowadzonych obowiązkowych szczepień ochronnych oraz sprawozdania ze stanu zaszczepienia osób objętych profilaktyczną opieką zdrowotną, które przekazują państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu. W dziale drugim kwartalnego sprawozdania z realizacji szczepień ochronnych należy podać liczbę osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych, a do sprawozdania załączyć imienny wykaz tych osób. Renata Sławińska-Szyczygieł i Dorota Melon Gryczko, partnerzy spółki partnerskiej wyjaśniły: *Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna nie była informowana o fakcie nie zgłaszania się dzieci na szczepienia, ponieważ liczyliśmy na to, że dzieci w końcu się zgłoszą.* (dowód: akta kontroli str. 160)

Uwagi dotyczące
badanej
działalności

1. NIK zwraca uwagę, że przyjęty w Przychodni sposób informowania o terminie szczepienia oraz o jego upływie nie pozwala na weryfikację terminowości wykonania obowiązku szczepień ochronnych i może utrudniać prawidłowy nadzór nad ich realizacją. Mimo, iż Przychodnia funkcjonuje w małym środowisku, a kontakt z podopiecznymi jest ułatwiony ze względu na dobrą jego znajomość, NIK wskazuje na potrzebę dokumentowania działań prowadzonych w stosunku do osób uchylających się od wykonania obowiązku szczepień lub osób, z którymi pracownicy Przychodni nie mogą nawiązać kontaktu.

2. NIK zwraca uwagę, że zgodnie z § 11 ust. 2 rozporządzenia w sprawie szczepień ochronnych, kartę uodpornienia przekazuje się za pokwitowaniem osobie przeprowadzającej obowiązkowe szczepienie ochronne. Informacja zawarta na stronie Ministerstwa Zdrowia²⁸ precyzuje, iż w sytuacji zmiany podmiotu leczniczego, nowa placówka ochrony zdrowia występuje o przekazanie karty uodpornienia do placówki, która dotychczas ją posiadała. Karta może zostać wydana rodzicowi jeżeli zachodzi pilna konieczność jej wydania.

3. NIK zwraca uwagę, że podjęte przez Przychodnię Zdrowie działania w stosunku do trzech pacjentów, którzy zmienili adres zamieszkania były niewystarczające. Osób tych wprawdzie nie można uznać za uchylające się od szczepień, gdyż nie dopełniono warunku skutecznego powiadomienia o obowiązku zaszczepienia, jednak o niemożności nawiązania z nimi kontaktu i braku szczepień Przychodnia powinna zawiadomić Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Skarżysku-Kamiennej.

²⁶ § 13 rozporządzenia w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych.

²⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2135 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

²⁸ <http://www.mz.gov.pl/zdrowie-i-profilaktyka/zdrowie-matki-i-dziecka/szczepienia/dokumentacja-realizacji-szczepien-ochronnych-u-dziecka>.

3. Prowadzenie zadań edukacyjnych z zakresu obowiązkowych szczepień ochronnych

Opis stanu faktycznego

Działalność profilaktyczna i edukacyjna w zakresie szczepień prowadzona była przez dwie pielęgniarki POZ, którym zadanie to powierzono w zakresach czynności. Z wyjaśnień [...] ²⁹ i [...] ³⁰ wynika, że działalność edukacyjną prowadziły podczas szczepienia dzieci i wizyt profilaktycznych. Informowały opiekunów o obowiązku szczepień, przekazywały rodzicom kalendarz szczepień oraz ulotki informacyjne. Informowały także o możliwości zaszczepienia dziecka na inne szczepienia zalecane, zachęcały do telefonicznego kontaktu w przypadku jakichkolwiek niepokojących rodzica objawów po szczepieniu i informowały o możliwych odczynach niepożądanych i o objawach, które wymagają konsultacji lekarskiej. Ponadto przekazywano informację o konsekwencjach nieszczepienia. (dowód: akta kontroli str. 147-154)

Indywidualna dokumentacja medyczna jednego spośród 50 świadczeniobiorców podlegających obowiązkowym szczepieniom ochronnym zawierała zapis przekazywaniu opiekunowi informacji w zakresie obowiązkowych szczepień. Wizyta miała miejsce w trakcie kontroli NIK, pacjent ten posiadał zaległości w szczepieniach, a z powodu infekcji szczepienie odroczone. (dowód: akta kontroli str. 136-146)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³¹, wnioskuje o:

1. Zgłaszanie do PSSE osób uchylających się od szczepień ochronnych oraz pacjentów, z którymi nawiązanie kontaktu w celu weryfikacji obowiązku wykonania szczepienia jest utrudnione.
2. Dokumentowanie szczepień w kartach uodpornień zgodnie z obowiązującymi przepisami, tj. odnotowanie godziny szczepienia, daty wysłanego wezwania do zaszczepienia oraz stwierdzonych przeciwskażeń.
3. Przechowywanie szczepionek w sposób gwarantujący bezpieczeństwo wykonywanych szczepień.
4. Podejmowanie skutecznych działań mających na celu pozyskanie pełnej wiedzy o stanie zaszczepienia zadeklarowanych pacjentów.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

²⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2135 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

³⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782 ze zm.) i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2135 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

³¹ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag
i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, dnia   października 2015 r.

Kontrolerzy:
Marzena Baradziej
starszy inspektor kp.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
Wicedyrektor
Tadeusz Mikołajewicz

.....

.....

Joanna Witkowska
starszy inspektor kp.

.....